

Tomme kalorier i ny madordning

Af Lene Høg

MADORDNING: En sund og nærende frokost i børnehaven hver dag, frisklavet og lige til at skabe fælles hygge omkring spisebordet på blå stue. Børnene samles om et sundt måltid, og vi forældre slipper for den daglige madpakkesmøring. Konceptet hedder "obligatoriske madordninger i dagtilbud" og forventes indført over hele landet fra 1. januar 2010. Det lyder da besnærende? Absolut, hvis bare der var overensstemmelse mellem teori og praksis, mellem de gode intentioner og den praktiske virkelighed i institutionerne. Men – sådan forholder det sig desværre ikke lige. Vi forældre bekymrer os over kvaliteten af børnenes fremtidige frokost, og pædagogerne river sig i håret over endnu en krævende arbejdsbyrde.

12, 34 kr. om dagen – det er det beløb, som det sunde og nærende måltid skal leveres for. Det lyder måske umiddelbart ikke urealistisk, hvis man blot tænker i ingredienser til at tilberede en vitaminrig gryderet eller et fad med lækre rugbrødsmadder. Problemet er, at der ikke er sat penge af til at lave maden eller servere den. Langt de færreste børnehaver har køkkenpersonale eller, for den sags skyld, køkkenforhold til at lave mad til en gruppe på 50-60 børn. Og det er ikke blot et spørgsmål om, at kokken må indskrænke armbevægelserne – 100 ud af 140 køkkener i Aalborg Kommunes daginstitutioner kan ganske simpelt ikke efterleve myndighedernes krav til institutionskøkkener, når det gælder hygiejne, sikkerhed m.v. Hvad bliver løsningen så, når der hverken følger forbedrede køkkenforhold eller kok med den obligatoriske madordning? Institutionerne må købe sig til maden udefra, dvs. fra institutionskøkkener, slagtere eller andre leverandører. Og så er det, at de 12,34 kr. om dagen svinder ind til det rene ingenting. Bare pakning og transport af maden kan vel snildt udgøre omkring ¼ af beløbet. Og begrebet "institutionskøkkener" leder uvilkårligt tankerne hen på varme-maden til pensionister, der ikke er kendt for at være hverken særligt vitaminrig eller indbydende.

Jamen, kan vi kritiske forældre så ikke bare sige nej tak til tilbuddet og sende madpakken med børnene, som vi plejer? Nej, det kan vi faktisk ikke. Madordningen er obligatorisk og kan ikke fravælges. Men måske kan vi vælge at betale de cirka 400 kr. ekstra om måneden (ordningen skal nemlig finansieres af forældrene) og så stadig sende en madpakke med poderne ved siden af – det vides endnu ikke. Det obligatoriske ved ordningen rejser i øvrigt endnu flere problemer, som ingen rigtigt lader til at have tænkt over: Hvad med de børn, som af religiøse eller andre årsager ikke spiser bestemte former for kød – kan der tages hensyn til dem, hvis der skal foretages storindkøb? Eller dem, som kun får økologisk mad derhjemme – er der råd til meget økologi for 12,34 kr.? Kun børn med lægedokumenteret allergi kan fritages fra ordningen.

Tanken bag madordningen var formentlig oprindeligt god nok. I lovforslaget, der blev fremsat af daværende velfærdsminister Karen Jespersen i oktober sidste år, hed det bl.a.:

"Formålet med lovforslaget er at sikre, at alle børn i daginstitutioner får et sundt måltid mad midt på dagen. Et fælles måltid sund mad i daginstitutionen vil medvirke til at fremme gode kostvaner, forebygge fedme og bidrage til børnenes generelle velvære."

Fint nok, at regeringen gerne vil sikre frokosten, også for det barn, hvor hjemmet måske ikke har ressourcer til at lægge en ordentlig madpakke i tasken. Men så er politikerne søreme da også nødt til at sørge for, at

der følger penge med til kommunernes udmøntning af ordningen. Ellers ender kvaliteten af maden med at være så ringe, at den umuligt vil kunne fremme gode kostvaner eller forebygge fedme. Så bliver de fine ord og intentioner til tomme, kalorierholdige floskler.

Det, der bekymrer mig mest som forælder, er dog den ekstra arbejdsbyrde, som madordningen – så længe den er skruet sammen, som den er – risikerer at lægge på pædagogerne. I forvejen løber de mere end stærkt for at passe på vores børn, lære dem at løse konflikter, motivere dem til at bruge hovedet og kroppen, gøre dem selvhjulpne eller skoleklar. Hvis de nu også skal til at håndtere udpakning af maden, opvarmning, servering og opvask, vil tiden jo uvilkaarligt gå fra børnene. Det er der ikke rigtig nogen, der er tjent med – og især da ikke, hvis udbyttet er discountmad leveret fra plejehjemmets storkøkken. Den obligatoriske madordning er som nævnt indført ved lov fra den 1. januar næste år, men jeg har svært ved at tro, at landets småbørneforældre bare sluger den råt. Det har vi i hvert fald ikke tænkt os at gøre her i Aalborg Kommune.

Bragt i Nordjyske 16. maj 2009